

Naam: A.M. te Vaarwerk
Datum: 10 augustus 2019
Team/teamonderdeel: BV Human Resource Management
Telefoonnummer: 541172

Collegevoorstel

Onderwerp	Ledenraadpleging principeakkoord Cao gemeenten 2019-2020
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 3 september 2019
Portefeuillehouder	A.J. Gerritsen
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	n.v.t.

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De VNG, FNV Overheid, CNV Overheid en CMHF hebben een principeakkoord gesloten voor de Cao Gemeenten 2019-2020 met een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2020. Het principeakkoord wordt door de VNG, in het kader van de ledenraadpleging, voorgelegd aan de leden. Het principeakkoord wordt definitief als het bestuur van de VNG en de vakbonden het akkoord bekrachtigen.

Ondanks de gevoelde instemming bij 6. van de 7. punten van het principeakkoord, is het bezwaar van het college van B&W bij onderdeel 5. (werkgeversbijdrage voor de vakbonden) van het akkoord zo groot, dat het college niet in kan stemmen met het akkoord vanwege de ondeelbaarheid van dit akkoord.

Besluit

1. In het kader van de ledenraadpleging VNG, niet in te stemmen met het principeakkoord Cao gemeenten 2019-2020 dat de VNG heeft gesloten met de vakorganisaties.
2. Deze afwijzing, middels het digitale reactieformulier, uiterlijk 6 september 2019 aan de VNG kenbaar te maken.
3. De financiële implicaties van een principeakkoord zullen na vaststelling, mee worden genomen in een tussenrapportage 2019 en in de begroting 2020 worden verwerkt.

Inleiding

Op 28 juni 2019 hebben de VNG, FNV Overheid, CNV Overheid en CMHF een principeakkoord gesloten voor de Cao Gemeenten 2019-2020 met een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2020. Het principeakkoord wordt door de VNG, in het kader van de ledenraadpleging, voorgelegd aan de leden. Het principeakkoord wordt definitief als het bestuur van de VNG en de vakbonden het akkoord bekrachtigen.

Belangrijkste onderdelen uit en ambtelijke duiding van het akkoord:

1. *De salarisontwikkeling: 3,25% per 1 oktober 2019 en 3% gefaseerd in 2020 en voor alle medewerkers die op 28 juni 2019 in dienst zijn van de gemeente een eenmalige uitkering van €750,- (naar rato van het dienstverband) uit te betalen in oktober 2019.*

De structurele salarisverhogingen zijn in lijn met de recent gesloten grote akkoorden in de markt en bij de overheid. Hoewel de structurele salarisverhoging in 2019 boven de verwachte inflatie voor 2019 ligt, vindt de VNG het redelijk om nu de waardering voor gemeentelijke

medewerkers te uiten met een investering in de verbetering van de koopkracht.

De eenmalige uitkering van €750,- (naar rato dienstverband) is een tegemoetkoming voor het feit dat de salarisverhoging voor 2019 eerst op 1 oktober 2019 ingaat. De uitkering is een bedrag waardoor, anders dan bij een uitkering als percentage, de tegemoetkoming relatief gunstiger uitvalt voor de lagere dan voor de hogere inkomens.

De financiële implicaties voor de gemeente Almelo zijn opgenomen in de Berap 2019 en worden opgenomen in de begroting 2020.

Voor Almelo is het structurele effect in 2019 1,5 miljoen euro (3,25% inclusief reparatie met terugwerkende kracht met €750,- per volledige fte). Het structurele effect van de verhoging in 2020 is 1,4 miljoen euro. Feitelijk betekent de uitwerking van dit akkoord een verhoging met 2,9 miljoen euro.

2. *Een tegemoetkoming in de kosten van de collectieve zorgverzekering per december 2019 van €168,- of €296,- per jaar (afhankelijk van het inkomen).*

Op dit moment krijgen medewerkers deze tegemoetkoming in de kosten voor hun zorgverzekering alleen als zij een in de cao nader aangewezen aanvullende verzekering hebben bij de collectieve zorgverzekering van de VNG. Het doel van deze voorwaarde was om aansluiting van de collectieve zorgverzekering te bevorderen. Het draagvlak daarvoor is zowel onder werkgevers als onder werknemers afgenomen en leverde vaak discussie op omdat dit als gedwongen winkelnering werd gezien. In de vorige ledenraadpleging hebben de leden al ingestemd met het voornemen om deze koppeling af te schaffen. Dit betekent dat in december 2019 elke medewerker de tegemoetkoming krijgt, ongeacht welke zorgverzekering hij of zij heeft.

Voor Almelo betekent dit structureel op jaarbasis een verhoging van het bedrag met ongeveer € 100.000,-.

3. *Een procesafspraken wordt gemaakt om in een volgende cao bindende afspraken te maken over de ontwikkeling van sectorale normen voor verlof en vitaliteit.*

De VNG heeft al langere tijd de ambitie om het bovenwettelijk vakantieverlof te harmoniseren waarbij er één norm gaat gelden voor alle medewerkers van alle gemeenten. Op dit moment zijn er verschillen tussen gemeenten (door het aantal lokale vrije dagen) en tussen medewerkers (door bijvoorbeeld het leeftijdsverlof). VNG en vakbonden kunnen het over de norm (34 of 36 uur) eens worden, maar nog niet over het overgangsrecht..

VNG en vakbonden willen daarnaast dat iedere gemeente beleid voor vitaliteit (duurzame inzetbaarheid) heeft maar willen recht doen aan bestaande lokale afspraken en gebruik maken van de mogelijkheden van het recent gesloten en nog uit te werken pensioenakkoord..

Uiterlijk april 2020 zal er een advies worden uitgebracht over beide onderwerpen waarbij de VNG dit advies voorafgaand aan een volgend cao-overleg ter instemming zal voorleggen aan de leden.

4. *Voorkomen van stapeling van de transitievergoeding op bestaande cao-afspraken.*

Bij de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) hebben VNG en vakbonden de intentie uitgesproken om te voorkomen dat bestaande cao afspraken over ontslag gaan stapelen met de wettelijke transitievergoeding.

Bij ontslag wegens bedrijfseconomische redenen (op of na 1 januari 2020, behoudt de medewerker het huidige cao-recht (VWNW periode voor maximaal 2 jaar en de bovenwettelijke uitkering) maar krijgt geen wettelijke transitievergoeding.

Bij ontslag wegens disfunctioneren op of na 1 januari 2020 krijgt de medewerker geen verlengde opzegtermijn, zoals nu in cao, maar is de wettelijke opzegtermijn van toepassing. We behoudt de medewerker de bovenwettelijke uitkering en het recht op transitievergoeding.

Bovenstaande afspraken zijn in lijn met de intentieafspraken. Doorrekening van fictieve voorbeelden leert dat op deze wijze een duidelijke en eenvoudig uitvoerbare oplossing wordt bereikt die (financiële) stapeling en daarmee extra kosten voorkomt.

5. *Een jaarlijkse werkgeversbijdrage voor de vakbonden vanaf 1 januari 2020 volgens AWWN-norm (voor 2020 €21,04 per fulltime medewerker, parttimers naar rato).*

In oktober 2018 bij de afspraken over de inwerkingtreding van de Wnra heeft het VNG de intentie uitgesproken om een werkgeversbijdrage aan vakbonden mogelijk te maken. In de daaropvolgende ledenraadpleging hebben 70 van de 199 reagerende gemeenten, waaronder Almelo, gemeld dat zij bezwaren hebben dan wel een kanttekening plaatsen bij zo'n werkgeversbijdrage.

Hoewel de VNG begrip heeft voor de principiële bezwaren is zij van mening dat deze bezwaren geen belemmering mogen zijn voor het sluiten van een akkoord. Bovendien heeft de VNG met deze afspraak een andere intentieafspraken, zoals vermeld onder punt 4, uit kunnen onderhandelen. De VNG is bovendien van mening dat de gemeentelijke werkgevers zelf baat hebben bij het collectieve arbeidsvoorwaardenoverleg en dus ook bij goed functionerende vakbonden. Een cao maakt overleg en onderhandelingen die de werkgever anders met elke werknemer zou moeten voeren, onnodig. Het is niet voor niets dat alle gemeenten er voor kiezen om onder de Cao Gemeenten te vallen.

Voor Almelo betekent dit onderdeel van het akkoord een structureel jaarlijkse kostenverhoging van €13.850- euro.

6. *Goed evenwicht tussen flexibiliteit en zekerheid*

Uitgangspunt is dat structureel werk wordt verricht in een vaste aanstelling. Externe inhuur kan noodzakelijk en wenselijk zijn bij bijvoorbeeld 'piek, ziek of specifiek'. In de vorige cao zijn daartoe afspraken gemaakt over gelijke beloning bij payrollconstructies. Deze afspraken zijn 1 oktober 2018 ingegaan. Partijen gaan onderzoeken wat de effecten zijn van deze afspraken.

7. Tot slot zijn er procesafspraken gemaakt bij de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en de Cao Gemeenten op 1 januari 2020 waaronder een algemeen verbindend verklaring voor de Cao Gemeenten. Dit zal voor gemeentelijke werkgevers de zorgen wegnemen dat medewerkers zich onttrekken aan de werkingsfeer van de cao.

Het onderhandelingsproces, dat in december 2018 begon, heeft onlangs geleid tot bijgevoegd principeakkoord. Gelet op het bereikte onderhandelingsresultaat, de collectieve behartiging door de VNG en het door gemeenten gegeven mandaat daartoe wordt uw college voorgesteld om in te stemmen met dit principeakkoord.

De loonparagraaf kan in zijn financiële uitwerking fors worden genoemd maar komt overeen met recent gesloten grote akkoorden in de markt en bij de overheid. In de afgelopen tien jaar zijn, ook in de sector gemeenten, cao-afspraken op of rond het inflatieniveau gemaakt. De VNG vindt het nu redelijk om te investeren in de verbetering van de koopkracht.

Kanttekeningen kunnen worden geplaatst bij de werkgeversbijdrage aan de vakbonden (vanuit principiële overwegingen, scheiding rollen en belangen hoewel dit de markt gebruikelijk is) en de bijdrage ziektekostenverzekering voor elke medewerker (kostenverhogend en kan onderhandelingspositie VNG voor het bedingen van collectieve premiekorting verminderen). In de afweging van het totale onderhandelingsresultaat zijn deze zaken geen breekpunt voor de afweging om al dan niet in te stemmen met het principe akkoord. Temeer omdat binnen het totaal pakket daarmee ook voor de werkgever belangrijke zaken zijn binnengehaald zoals het niet stapelen van de ontslagvergoeding en transitievergoeding en het algemeen verbindend verklaren van de cao bij invoering Wnra per 1 januari 2020.

Gelet op de evenwichtigheid van het principeakkoord en het recht doen aan de uitdagingen van de gemeenten en de bijdrage van medewerkers daaraan, wordt uw college voorgesteld in te stemmen met het principeakkoord.

Beoogd effect

Instemmen met het principeakkoord betekent voor de werkgever over de periode 2019-2020 duidelijkheid en zekerheid komt over de financiële ontwikkelingen vanuit de cao. Daarnaast wordt door in te stemmen met het principeakkoord steun gegeven op het door de VNG als collectieve belangenbehartiger bereikte onderhandelingsresultaat.

Argumenten voor

Per onderdeel is beschreven hoe dit past binnen bestaand beleid en wat dit voor Almelo betekent. Hier wordt naar verwezen.

Kanttekeningen

De loonparagraaf is in zijn financiële uitwerking fors.

Kanttekeningen kunnen worden geplaatst bij de werkgeversbijdrage aan de vakbonden (vanuit principiële overwegingen hoewel marktconform) en de bijdrage ziektekostenverzekering voor elke medewerker (kostenverhogend en kan onderhandelingspositie VNG voor bedingen collectieve premiekorting verminderen).

Alternatieven

Niet instemmen met het principeakkoord.

Kanttekeningen kunnen immers worden geplaatst bij de werkgeversbijdrage vakbonden (vanuit principiële overwegingen hoewel marktconform) en de bijdrage ziektekostenverzekering (kostenverhogend en kan onderhandelingspositie VNG voor bedingen collectieve premiekorting verminderen).

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

Op het gebied van HRM kent het resultaat kansen op het gebied van aantrekkelijk werkgeverschap, vitaliteit en landelijke harmonisatie van verlof.

Voor Almelo is het structurele effect in 2019 1,5 miljoen euro en in 2020 1,4 miljoen euro. Feitelijk betekent de uitwerking van dit akkoord een verhoging met 2,9 miljoen euro. De financiële implicaties zullen, na vaststelling, mee worden genomen in een tussenrapportage 2019 en in de begroting 2020 worden verwerkt

In de begroting 2019 en meerjarenraming is met de stelpost looncompensatie rekening gehouden met een cao-aanpassing

Uitvoering

Het instemmen en afwijzen van het principeakkoord kan digitaal waarbij de gemeentesecretaris daartoe een reactiemogelijkheid heeft gekregen. De uiterste datum is 6 september 2019.

Bijlagen

Het principeakkoord Cao Gemeenten 2019-2020.

Procesinformatie

Intern overleg

Overleg heeft plaatsgevonden tussen HRM en Financiën

Afstemming met portefeuillehouder

Portefeuillehouder is akkoord met het voorstel

Directie-advies

Positief

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier via openbaar iBabs.